

Yvonne E Nygren
HSF övergripande verksamhet

Förändring avseende beteendemedicinsk behandling

HSN 687-2025

Sammanfattning

Beteendemedicins (BM) primära målgrupp är patienter med övervikt och riskfaktorer för hjärtkärlsjukdom och diabetes. Utifrån inkommande remisser har de senaste åren en påtaglig ökning setts av patienter med grav eller svår obesitas. Inom BM har därför olika behandlingsalternativ med kombinerad levnadsvanebehandling utvecklats beroende på målgrupp: "Levnadsvanehjulet" – främst för patienter med övervikt och riskfaktorer för diabetes och hjärtkärlsjukdom och för de som önskar digitalt stöd samt "Obesitas och hälsosamma levnadsvanor"- främst för patienter med obesitas grad 2 och 3 (body mass index, BMI>35).

Patienter som deltar i BM:s program för "Obesitas och hälsosamma levnadsvanor" (ca 70 % av BM:s nya patienter) vistas idag initialt i Sorsele för gruppbehandling i fyra dagar, där också kost och logi ingår. Därefter sker såväl fysiska som digitala fortsättnings- och uppföljningsträffar på BM i Sorsele för 70% av patienterna och i Umeå för 30% av patienterna. Patienter som deltar i "Levnadsvanehjulet" (ca 30% av BM:s nya patienter) erhåller såväl bedömning som behandling via BM i Umeå.

Efter pandemin ser verksamheten en försämrad kostnadseffektivitet avseende nyttjande av såväl lokaler som medarbetarresurser inom BM i Sorsele. "Belägningsgrad" avseende patienter har försämrats såväl avseende introduktionsdagar som uppföljningsdagar, vilket framförallt påverkar medarbetare som arbetar med köks- och städuppgifter och ej har möjlighet till alternativa digitala arbetssätt.

Att observera är att lokaliteten i Sorsele är en helt integrerad del av avdelningen BM Västerbotten med en gemensam avdelningschef för BM:s arbetsställen i Umeå och Sorsele.

Kortfattat är förslaget att en mottagning förlagd till Skellefteå, liknande Beteendemedicin i Umeå dvs baserad på kombinerad levnadsvanebehandling med webbaserade Stöd- och behandlingsprogram, videosamtal, fysisk gruppbehandling och digitala behandlingsalternativ öppnas och att verksamheten i Sorsele avvecklas.

För patienterna blir detta ett likvärdigt alternativ utifrån innehåll och behandling men lokaliserad till annan ort och utan internatverksamhet. Förslaget innebär att lokaler måste möjliggöras i Skellefteå för verksamheten.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta att facilitet för beteendemedicinsk behandling i internatform lokaliserad till Sorsele ska avvecklas och att en mottagning likt i Umeå öppnas i Skellefteå så snart som förutsättningar för lokaler och personal finns tillgängliga (i Skellefteå). Avvecklingen ska ske samordnat med iordningställandet av det nya lokalerna.

Bedömda resultat och konsekvenser

En flytt av Beteendemedicin från Sorsele till Skellefteå kan vara möjlig utifrån patientperspektiv under förutsättning att kombinerad levnadsvanebehandling också fortsatt kan erbjudas fysiskt och digitalt. Resor för en del patienter (10-20% av BM:s patienter) kommer då att behöva ske från

inland till kust istället för som nu, från kust till inland (80-90% av BM:s patienter). Likaså kan ett antal hotellnätter tillkomma för patienter med lång resväg.

Konsekvenser för medarbetare: BM i Sorsele är idag fysiskt bemannad med sex medarbetare (sjuksköterska, dietist, fysioterapeut, undersköterska, samt köks- och städpersonal). En flytt av verksamhet till Skellefteå skulle innebära att köks- och städpersonal (2-3 personer) förlorar sina arbetsuppgifter inom Beteendemedicin. Övriga medarbetare behöver antingen flytta med verksamhet till Skellefteå, alternativt ges tillräckligt med arbetsuppgifter för enbart digitalt arbete eller erbjudas andra arbetsuppgifter inom Region Västerbotten.

Resurser och finansiering

Förändringen bedöms ge en besparing uppgående till minst 1.6 mkr med en ungefär fördelning av 800 tkr avseende personal och 800 tkr avseende lokaler.

Jämställdhet

Ett övervägande antal kvinnor (ca 70% kvinnor/30% män) deltar i beteendemedicinsk behandling.

Beredningsansvariga

Annika Nordin Johansson, Verksamhetschef ABC-centrum har berett ärendet.

Beslutet expedieras till

Elisabeth O Karlsson, HSD